

Christopher Isherwoods klassiker om mellemkrigstidens Berlin

Christopher Isherwood

Farvel til Berlin

Christopher Isherwoods klassiker (1939) fra mellemkrigstidens Berlin beskriver den tyske hovedstad som et farverigt og levende sted fuld af fest, sex og druk, men også som en by, der står på randen af nationalsocialismens forbud mod alt, hvad der var sjovt og godt. Livet leves fuldt ud i årene 1930-1933 i romanen, som vidste karaktererne, hvad der venter forude.

I den delvist selvbiografiske fortælling om den unge Christopher, som flytter til Berlin for at skrive på sin roman, møder vi i seks sammenhængende fortællinger bl.a. den omsorgsfulde, men nazistiske, udlejer Fr. Schroeder, den unge, rige jødinde Natalia Landauer, det homoseksuelle kærestepar Otto og Peter, som kæmper med deres seksualitet i skyggen af den voksende nazisme, og ikke mindst den dekadente englænder Sally Bowles, som Liza Minelli uødeliggjorde i filmatiseringen af romanen under titlen *Cabaret*.

De seks historier væver personer og begivenheder sammen og giver indtryk af et samfund, som på en og samme tid er i rivende udvikling og ved at blive flået fra hinanden. Christopher Isherwood selv boede i Berlin fra 1930 til 1934, hvor han og hans tyske kæreste, Hans Neddermeyer, forsøgte at flytte til England. Da de ikke blev lukket ind i landet, flyttede de rundt i Europa gennem et par år, indtil Hans blev taget til fange af Gestapo. Christopher flyttede til Amerika, hvor han døde i sit hjem i Santa Monica i 1987.

Christopher Isherwood (1904-1986) var britisk forfatter, og blev amerikansk statsborger i 1946. Han er især berømt for sine romaner om Tyskland under Weimarrepublikken og for at beskrive livet som homoseksuel i utilgivende miljøer, som i *Farvel til Berlin* og den filmatiserede *A single man*.

”et levende, vibrerende mesterværk”
Berlingske

”’Farvel til Berlin’ er en af det
20. århundredes bedste
engelske romaner.”
Politiken

ISBN: 978-87-406-5663-3

Farvel til Berlin
Af Christopher Isherwood
Oversætter: Brian Dan Christensen
Vejl. pris 229,95
Er udkommet
220 sider
Format: 130x195 mm,
softcover med flapper

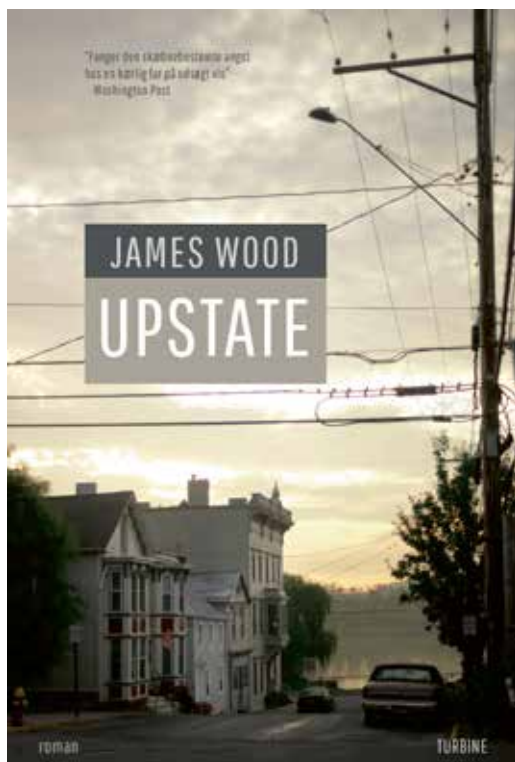
Spørgsmål til læsegruppe

- 1) Hvorfor mon Christopher Isherwood har valgt at kalde bogen *Farvel til Berlin* – altså ud over, at Christopher ender med at forlade byen? Tænk f.eks. på, hvordan Berlin beskrives på bogens sidste side og i den allersidste sætning (s. 271).
- 2) Christopher bor hos Fräulein Schröder, der engang var en holden kvinde, som kun havde logerende for sin egen fornøjelses skyld, men ”Nu har Fräulein Schröder ikke engang sit eget værelse” (s. 10). Hvad er der sket med Fräulein Schröders økonomi?
- 3) *Farvel til Berlin* starter med en slags beskrivelse af fortællerens metode: ”Jeg er et kamera med lukkeren åben, ganske passiv, optager uden at tænke” (s. 7). Hvordan kan det, at fortælleren er som et passivt kamera, ses i hans måde at fortælle på? Hvad fortæller han om, og hvad fortæller han ikke særligt meget om?
- 4) Christopher bliver engelsklærer for den rige pige Hippi Bernstein. Hvordan beskrives familien? Se f.eks. på beskrivelsen af deres hus på s. 23. Hvad er Christophers forhold til rigdom?
- 5) Hvad er det ved Sally Bowles, der gør, at alle mænd har det med at forelske sig i hende? Kan I genkende hende som type i andre bøger og film, I har læst og set?
- 6) Sally og Christopher bliver af rigmanden Clive tilbudt at tage med på jordomrejse. Christopher har det som ”folk i middelalderen følte det, når de troede, at de havde solgt deres sjæl til Djævelen” (s. 68). Hvorfor det? Og hvorfor har Christopher Isherwood valgt at lade scenen udspille sig, mens socialdemokraten Hermann Müllers begravelsesoptog passerer forbi neden for vinduet?
- 7) Christopher synes, han er bedre end Sallys nye venner, der er ”gode forretningsfolk”, som har ”penge, fordi de har knoklet for dem” (s. 87). Hvad gør Christopher bedre end dem?
- 8) *Farvel til Berlin* handler blandt andet om konflikt mellem samfundsklasserne. Hvordan kan dette ses i forholdet mellem Peter og Otto? Og i forskellene på de familier, Christopher lærer at kende?
- 9) Da Christopher første gang besøger Bernhard Landauer, noterer han sig, at ”Fire døre beskyttede Bernhard mod omverdenen” (s. 204). Hvorfor er det vigtigt?
- 10) ”Som så ofte før fyldte den blotte tanke om familien Landauers psykiske habitus mig med en følelse af dyb og håbløs udmattelse”, tænker Christopher. Hvad er det ved familien Landauer, han ikke kan forstå?

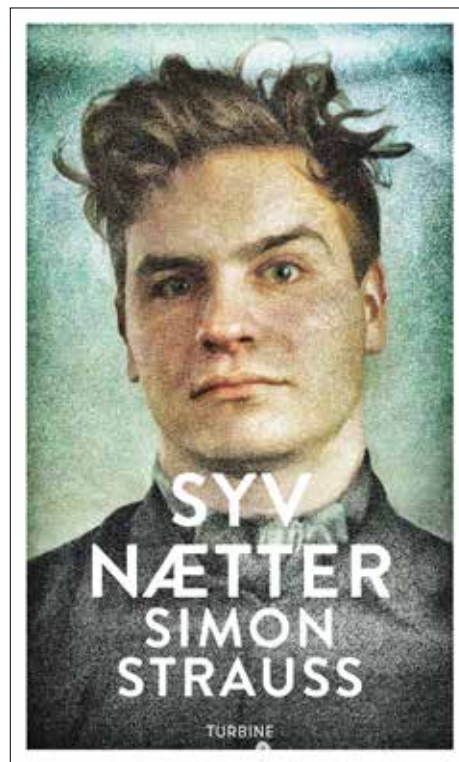

- 11) ”Den politiske morale er yderst deprimerende: Man kunne få disse folk til at tro på hvad som helst og på hvem som helst”, tænker Christopher om publikummet til en åbenlyst arrangeret brydekamp. Hvad gør denne ’morale’ politisk?
- 12) I bogens sidste kapitler observerer Christopher, hvordan Berlin ændrer sig lige før og efter nazisternes magtovertagelse. Hvordan forholder folk sig til ændringen? Tænk f.eks. på de forretningsmænd, hvis samtale Christopher overhører s. 241-44, og hvad Fräulein Schröder synes om Hitler (s. 270).
- 13) Hvad har *Farvel til Berlin* at sige om, hvorfor Hitler kom til magten?

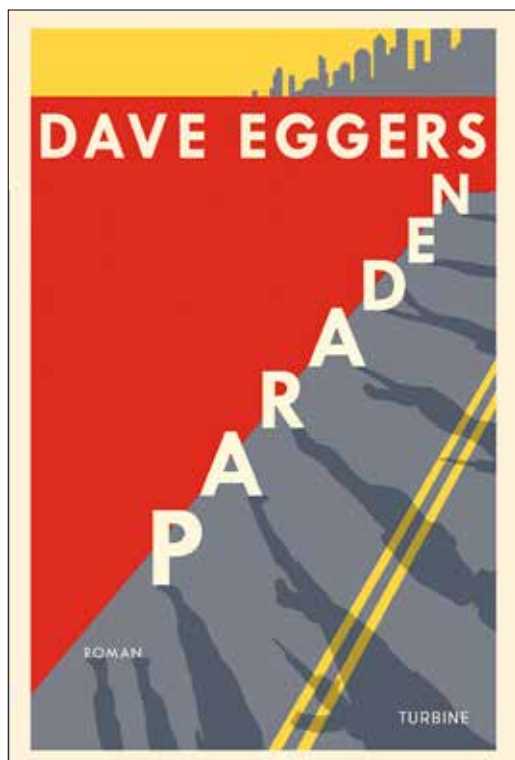
Anbefalinger til andre romaner, der egner sig til læsegrupper

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Læs mere, og find læsegruppemateriale her.

Vi anbefaler også disse romaner
til din læsegruppe.

Tryk på linket under forsiderne,
og læs mere.

Her finder du også
læsegruppematerialet til
de pågældende titler.

God læselyst!

Hilsen Turbine